

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile articolului 73 din Constituția Republicii Moldova și articolului 47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr.797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege privind instituirea moratoriului asupra efectuării controalelor și aplicării sancțiunilor față de persoanele fizice care desfășoară activitate independentă până la intrarea în vigoare a mecanismului de protecție a datelor cu caracter personal în procesul de documentare fiscală.

*Anexe: 1. Proiectul de lege – 2 file;
2. Nota de fundamentare – 2 file.*

Diana CARAMAN
Deputată în Parlament

LEGE

privind instituirea moratoriului asupra efectuării controalelor și aplicării sancțiunilor față de persoanele fizice care desfășoară activitate independentă până la intrarea în vigoare a mecanismului de protecție a datelor cu caracter personal în procesul de documentare fiscală

Parlamentul adoptă prezenta lege organică:

Articolul 1. Obiectul și scopul legii

(1) Prezenta lege instituie un moratoriu temporar asupra efectuării controalelor fiscale, aplicării sancțiunilor contravenționale și fiscale față de persoanele fizice înregistrate ca desfășurând activitate independentă, până la implementarea mecanismului de protecție a datelor cu caracter personal prin codificarea informației de identificare în bonurile fiscale.

(2) Scopul legii este de a asigura respectarea dreptului constituțional la protecția vieții private și a datelor cu caracter personal, în conformitate cu art. 28 din Constituția Republicii Moldova, art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și prevederile Convenției nr. 108/1981 pentru protecția persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

(1) Moratoriul se aplică exclusiv în raport cu persoanele fizice care:

- a) desfășoară activitate independentă în condițiile art. 5 pct. 36¹ din Codul fiscal al Republicii Moldova;
- b) utilizează echipamente de casă și de control conectate la Sistemul informațional automatizat „Monitorizarea electronică a vânzărilor”.

(2) Moratoriul nu se aplică cazurilor în care se constată săvârșirea unor acțiuni frauduloase intenționate, de natură penală.

Articolul 3. Durata moratoriului

Moratoriul este valabil până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal și Codul fiscal al Republicii Moldova), sau până la punerea în aplicare a mecanismului de codificare a informației de identificare în documentele fiscale, în funcție de care eveniment survine mai întâi.

Articolul 4. Suspendarea aplicării sancțiunilor

(1) Pe durata moratoriului, se suspendă aplicarea amenzilor și a altor sancțiuni prevăzute de Codul fiscal și Codul contravențional pentru:

- a) lipsa echipamentelor de casă și de control;
- b) neemiterea bonului fiscal în formă care ar include IDNP sau alte date personale ale titularului activității.

(2) Organele de control fiscal și alte autorități publice se abțin de la inițierea și efectuarea controalelor privind aceste aspecte.

Articolul 5. Obligațiile autorităților publice

(1) Ministerul Finanțelor și Serviciul Fiscal de Stat vor întreprinde măsurile necesare pentru:

- a) ajustarea cadrului normativ subsecvent la cerințele de protecție a datelor cu caracter personal;
- b) pregătirea procedurilor tehnice pentru atribuirea codurilor fiscale unice (alternativ IDNP-ului), conform proiectului de lege menționat la art. 3.

(2) Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal va elabora, în cooperare cu Serviciul Fiscal de Stat, ghiduri practice privind respectarea cerințelor de confidențialitate în procesele fiscale și comerciale.

Articolul 6. Dispoziții finale

(1) Guvernul, în termen de 10 zile de la publicarea prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile acesteia.

(2) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege privind instituirea moratoriului asupra efectuării
controalelor și aplicării sancțiunilor față de persoanele fizice care
desfășoară activitate independentă până la intrarea în vigoare a
mecanismului de protecție a datelor cu caracter personal în procesul de
documentare fiscală.

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Prezentul proiect de lege a fost elaborat de către deputata Parlamentului Republicii Moldova – Diana CARAMAN
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Aplicarea imediată a sancțiunilor pentru lipsa aparatelor fiscale, în contextul expunerii publice a datelor personale, constituie o ingerință disproporționată în dreptul la viață privată. Până la instituirea mecanismului de codificare a acestor date, statul are obligația pozitivă de a suspenda măsurile coercitive pentru a preveni încălcări ulterioare ale drepturilor fundamentale ale cetățenilor: <ul style="list-style-type: none"> – Art. 28 din Constituția Republicii Moldova; – Art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului; – Convenția nr. 108/1981; – Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal; – Decizia CNPDCP nr. 300/2023; – Hotărârea Curții Constituționale nr. 13/2014.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În urma neadoptării proiectului de lege nr. 211 din 10 iunie 2025, mii de persoane care practică activitate independentă au fost supuse amenziilor pentru lipsa echipamentelor de casă și de control, deși actualul cadru normativ le obligă să afișeze IDNP-ul și adresa de domiciliu în bonul fiscal. Această practică contravine prevederilor Constituției (art. 28) și normelor internaționale privind protecția datelor personale.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul de lege urmărește protejarea persoanelor ce practică activitate independentă, în fața posibilelor abuzuri din partea reprezentanților instituțiilor publice, protejarea vieții private a contribuabililor și restabilirea încrederii între stat și cetățean în procesul de fiscalizare.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Nu s-au analizat.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Nu se aplică.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Nu se aplică.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Nu se aplică.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Proiectul are un impact pozitiv, prin protejarea vieții private a contribuabililor și restabilirea încrederii între stat și cetățean în procesul de fiscalizare.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu se aplică.

4.5. Impactul asupra mediului
Nu se aplică.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu s-au identificat.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu se aplică.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu se aplică.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul corespunde prevederilor Legii nr. 100/2017 privind actele normative și nu implică costuri bugetare suplimentare. De asemenea, proiectul urmează a fi plasat pe pagina web oficială a Parlamentului. Proiectul urmează să fie consultat public și avizat de către: – Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal; – Ministerului Finanțelor; – Direcției generale juridice a Parlamentului.
7. Concluziile expertizelor
În temeiul art. 36 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul va fi supus expertizei anticorupție și juridice.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul se înscrie în cadrul normativ în vigoare.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Implementarea proiectului de lege va fi asigurată de Ministerul Finanțelor prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat și structurilor de specialitate ale acestuia de nivel central și local.

Diana CARAMAN
Deputat în Parlament: